

Nr 43.

Ankom till riksdagens kansli den 5 maj 1931 kl. 12 m.

Utlåtande, i anledning av fullmäktiges i riksgäldskontoret framställning om vissa ändringar i den vid avlöningsreglementet för befattningshavare vid riksdagens verk fogade tjänsteförteckningen, såvitt angår befattningar vid riksdagens hus, m. m.

I en till bankoutskottet avlåten, den 12 mars 1931 dagtecknad skrivelse hava fullmäktige i riksgäldskontoret gjort framställning om *dels* överflyttning på ordinarie stat av två e. o. reparatörstjänster vid riksdagens hus, *dels* särskild ersättning för overtidsarbete till övermaskinisten vid samma hus, *dels* ock indragning av en portvaktstjänst därstädes.

Fullmäktige hava till en början beträffande frågan om *överflyttning på Fullmäktige. ordinarie stat av två e. o. reparatörstjänster vid riksdagens hus* anfört följande:

»I en till fullmäktige i riksgäldskontoret ställd skrivelse av den 3 januari 1931 (*Bil. A*) hava reparatörerna vid riksdagshuset Anton Harald Lind och Ernst Gustaf Albert Beckman anhållit, att frågan om överflyttande på ordinarie stat av deras tjänster måtte av fullmäktige tagas under omprövning. Sedan nämnda skrivelse delgivits föreståndaren för riksdagens ekonomiska förvaltningsbyrå, byrådirektören E. Risling, har denne i yttrande av den 5 i samma månad (*Bil. B*) tillstyrkt berörda överflyttning och därvid framhållit, att behovet och nyttan av ständigt anställda reparatörer i riksdagshuset bekräftats av erfarenheterna under cirka 10 år och gjort sig mer och mer gällande allt efter som åren gått. På begäran av fullmäktige har även lönenämnden för riksdagens verk den 24 nästlidna februari avgivit yttrande i förevarande fråga (*Bil. C*) och i likhet med Risling förordat, att de båda reparatörsbefattningarna uppföras på ordinarie stat. Lönenämnden föreslår, att Lind och Beckman, vilka för närvarande åtnjuta avlöning enligt 7:e lönegraden för icke-ordinarie befattningshavare, skulle såsom ordinarie placeras jämväl i 7:e lönegraden; och borde förändringen av befattningarna från icke-ordinarie till ordinarie genomföras från och med den 1 juli innevarande år.

För egen del vilja fullmäktige, under hänvisning till av lönenämnden anförda skäl, tillstyrka det nu väckta förslaget angående överflyttning av ifrågavarande två befattningar på ordinarie stat och att i följd härav i tjänsteförteckningen över befattningshavare vid riksdagens verk måtte från och med den 1 juli 1931 under rubriken »Riksdagens hus» uppföras två ordinarie reparatörstjänster med avlöning enligt 7:e lönegraden.

Bihang till riksdagens protokoll 1931. 8 saml. 28 häft. (Nr 43.)

Lind och Beckman hava i omförmälda skrivelse av den 3 januari 1931 anhållit, att inga retroaktiva pensionsavgifter måtte påläggas dem, då deras framställning innebure inrättandet av nya ordinarie tjänster. Med anledning härav vilja fullmäktige erinra, att tjänstemännen vid riksdagens verk, i likhet med befattningshavarna inom statsförvaltningen i allmänhet, äro, vad beträffar deras egen pensionering, befriade från erläggandet av retroaktivavgifter. Vad åter angår familjepensioneringen för befattningshavare vid justitieombudsmannens och militieombudsmannens expeditioner, riksdagsbiblioteket och riksdagens hus, har densamma reglerats genom de av 1929 års riksdag i ämnet antagna bestämmelserna (se bankoutskottets utlåtande nr 60), enligt vilka vederbörande hava att erlägga såväl årsavgift som ock särskild retroaktiv- eller befordringsavgift. Då Lind och Beckman, vilka äro ovillkorligen skyldiga att genom erläggande av stadgade avgifter bereda pensionsrätt åt sina efterlevande, numera uppnått en levnadsålder av 52 respektive 40 år, komma befordringsavgifterna att för dem bliva synnerligen betungande. Med hänsyn härtill vilja fullmäktige ifrågasätta, huruvida icke någon del av sagda avgifter skulle kunna bestriidas av statsmedel, och torde i så fall statsbidragets storlek lämpligen kunna bestämmas efter de grunder, som äro angivna i sista stycket av förenämnda bestämmelser.»

I fråga om *särskild ersättning för övertidsarbete till övermaskinisten vid riksdagens hus* innehåller fullmäktiges skrivelse följande:

»Med skrivelse av den 15 april 1930 överlämnade fullmäktige till bankoutskottet inkomna framställningar från vissa befattningshavare vid riksdagshuset, däribland materialförvaltaren och övervaktmästaren L. Mårtensson samt övermaskinisten Herman Teorell (*Bil. D*), om uppflyttning av deras tjänster till högre lönegrad jämte ett av lönenämnden för riksdagens verk däröver avgivet yttrande. I detta yttrande avstyrkte lönenämnden nämnda två befattningshavares framställningar om uppflyttning av deras tjänster, men hemställde, att särskild ersättning skulle, efter bestämmande av fullmäktige, utgå till materialförvaltaren och övervaktmästaren för honom under riksdagstiden åliggande övertidstjänstgöring, dock högst med 400 kronor för år. I fråga om övermaskinisten uttalade lönenämnden, att det icke borde ifrågakomma att bereda denne särskild ersättning för övertidsarbete, och åberopade såsom skäl härför att, då jämväl en biträdande maskinistbefattning funnes inrättad i riksdagshuset, övermaskinistens arbete borde kunna så ordnas, att övertidstjänstgöring för honom i största möjliga mån undvekes. Utskottet avgav den 13 maj 1930 utlåtande i ärendet (nr 45) och biträdde däri lönenämndens förslag.

I anledning av den utgång, frågan om löneförbättring för övermaskinisten Teorell sålunda erhållit, har denne nu i skrivelse av den 10 december 1930 (*Bil. E*) anhållit, att fullmäktige ville vidtaga de åtgärder, som erfordras för att den honom åliggande övertidstjänstgöringen i möjligaste mån kunde undvikas. På anmodan av fullmäktiges deputerade har därefter byrådirektören E. Risling i en den 13 nästlidna februari dagtecknad promemoria (*Bil. F*) avgivit yttrande över berörda framställning och däri på anförda skäl såsom sin mening uttalat, att någon möjlighet att villfara Teorells framställning icke föreläge.

Av vad såväl Teorell som Risling anført lærer med full tydlighet framgå, att den av lönenämnden anvisade vägen icke kan leda därtill, att Teorell

befrias från allt övertidsarbete; särskilt under den tid, då riksdagen är samlad, torde detta vara helt och hållet uteslutet. Med hänsyn härtill ävensom till vikten och omfattningen av övermaskinistens tjänsteåligganden hava fullmäktige efter förnyad prövning av frågan kommit till den uppfattning, att nämnde befattningshavares avlöningsförmåner icke böra vara lägre än materialförvaltarens. Fullmäktige vilja alltså föreslå, att särskild gottgörelse beredes övermaskinisten för övertidsarbete under riksdagstiden, och torde densamma böra utgå efter samma grunder som den åt materialförvaltaren vid nästlidet års riksdag beviljade särskilda ersättningen.»

Slutligen hava fullmäktige i sin nu förevarande skrivelse beträffande *indragning av en portvaktstjänst vid riksdagshuset* anfört följande:

»I tjänsteförteckningen över befattningshavare vid riksdagens verk äro för närvarande uppförda två portvaktstjänster vid riksdagshuset, båda placerade i 6:e lönegraden. Den ena av dessa tjänster innehaves av portvakten Carl Herman Larsson, som den 23 nästlidna februari uppnådde en ålder av 65 år och till följd därav är skyldig att avgå med pension. På anhållan av Larsson hava fullmäktige emellertid medgivit honom rätt att kvarstå i tjänst till utgången av september månad innevarande år.

Portvakten Larsson har under hela sin tjänstgöringstid ombesörjt bevakningen av stora porten vid gatan mellan riksdags- och riksbankshuset. Den andre portvakten, som tillträdde sin befattning år 1918, har under den tid, då riksdagen varit samlad, tjänstgjort vid riksdagshusets huvudingång; under övriga tider av året skötte han vakthållningen vid den till riksgäldskontorets förutvarande lokal ledande ingången mot Norrbro, till dess riksgäldskontoret under år 1926 avflyttade till sin nya lokal i Rosenbad, efter vilken tid sistnämnda ingång hålles stängd under de tider, då riksdagens arbete ej pågår.

Då portvakten Larsson nu kommer att inom kort avgå från sin befattning, torde hans tjänst utan olägenhet kunna indragas. Den kvarvarande portvakten skulle därefter hela året om tjänstgöra vid porten mitt emot riksbankshuset. För bevakning av riksdagshusets huvudingång mot Norrbro under den tid, riksdagen är samlad, kan lämpligen extra arbetskraft anställas.

I avlöningen för de vid riksdagshuset nu tjänstgörande portvakterna ingår även förmånen av fri bostad. Därest fullmäktiges förslag om indragning av portvakten Larssons tjänst bifalles, torde den åt honom upplåtna lägenheten vid gatan mellan de båda riksbyggnaderna kunna anvisas till bostad åt den kvarvarande portvakten och dennes bostadslägenhet, bestående av två rum och kök samt vettande mot Norrbro, inredas till arbets- och mottagningsrum för andra kammarens ledamöter. Fullmäktige vilja erinra, att förslag härom redan framställt av de delegerade, vilka efter uppdrag av fullmäktige år 1925 verkställde utredning angående dispositionen av de lokaler i riksdagshuset, som efter riksgäldskontorets avflyttning därifrån komme att bliva lediga.*»

På grund av vad sålunda anförts hava fullmäktige hemställt, att bankoutskottet ville föreslå riksdagen besluta:

* Se bankoutskottets utlåtande nr 21 : 1926 sid. 13.

att i tjänsteförteckningen över ordinarie befattningshavare vid riksdags-
huset skall, räknat från och med den 1 juli 1931, uppföras två reparatörs-
tjänster med placering i 7:de lönegraden;

att därest e. o. reparatörerna A. H. Lind och E. G. A. Beckman konsti-
tueras till innehavare av nämnda tjänster, statsbidrag till de befodrings-
avgifter, som de jämlikt 1929 års bestämmelser angående familjepensio-
ning för befattningshavare vid justitieombudsmansexpeditionen, militieom-
budsmansexpeditionen, riksdagsbiblioteket och riksdagens hus hava att er-
lägga, må utgå enligt de i sista stycket av berörda bestämmelser angivna
grunder;

att till övermaskinisten vid riksdagshuset må utgå ersättning för honom
under riksdagstiden åliggande övertidstjänstgöring med belopp, som med
hänsyn till omfattningen av denna tjänstgöring bestämmes av fullmäktige
i riksgäldskontoret, dock högst 400 kronor för år;

samt att, sedan avsked beviljats portvakten vid riksdagshuset C. H. Lars-
son, dennes tjänst skall indragas.

*Lönenäm-
den för riks-
dagens verk.*

Sedan utskottet anhållit om lönenämndens för riksdagens verk yttrande
över fullmäktiges framställning om ersättning till övermaskinisten vid riks-
dagens hus för övertidstjänstgöring under riksdagstiden, har lönenämnden
i skrivelse till utskottet den 14 april 1931 anfört i huvudsak följande.

Av byrådirektörens för riksdagens ekonomiska förvaltningsbyrå den 12
februari 1931 i ärendet avgivna yttrande framginge, att övermaskinisten vore
skyldig att utöver fastställd arbetstid, 7 timmar om dagen, stå till förfogande
för beredskapstjänst, dygnet om då så påfordrades. En uppdelning av be-
redskapstjänsten skulle visserligen kunna genomföras med hänsyn till att
en biträdande maskinist vore anställd vid riksdagshuset. Men även genom
en sådan uppdelning skulle en betydande övertidstjänstgöring kvarstå för
övermaskinisten, särskilt under riksdagstiden. Med hänsyn härtill funne sig
lönenämnden böra tillstyrka bifall till fullmäktiges förevarande förslag, var-
igenom övermaskinisten skulle komma i åtnjutande av övertidsersättning
efter samma grunder som övervaktnästaren och materialförvaltaren vid riks-
dagens hus.

Utskottet.

Vad först angår fullmäktiges förslag om överflyttning på ordinarie stat
av två e. o. reparatörstjänster vid riksdagens hus, har utskottet av den före-
bragta utredningen funnit sig övertygat om behovet och lämpligheten av
en sådan anordning. Utskottet får därför tillstyrka bifall till framställningen i
denna del. Likaledes finner sig utskottet böra biträda fullmäktiges förslag,
att innehavarna av nämnda e. o. befattningar må, därest de konstitueras
till innehavare av de ordinarie befattningarna, tillerkännas visst statsbidrag
till gäldande av föreskrivna befodringsavgifter för erhållande av familje-
pensionsrätt. Berörda befodringsavgifter skulle alltså — i anslutning till
vad år 1929 vid ikrafträdandet av nu gällande bestämmelser angående
familjepensionering för befattningshavare vid justitieombudsmansexpeditio-

nen, militieombudsmansexpeditionen, riksdagsbiblioteket och riksdagens hus medgivits för vissa tjänstemän — utgå av statsmedel till den del, densamma överstiger vad befattningshavaren haft att erlægga, därest hans ålder den 1 juli 1931 uppgått till 35 år, eller, om han vid den nuvarande tjänstens erhållande överskridit denna ålder, vad han då skulle haft att erlægga.

Vidkommande därefter förslaget om beredande av särskild ersättning för övertidsarbete till övermaskinisten vid riksdagens hus har utskottet med hänsyn till det ansvar och den arbetsbörda, som påvåla denne befattningshavare, funnit rättvist och billigt, att för denne medgives sådan ersättning enligt samma grunder, som av förlidet års riksdag bestämdes i fråga om materialförvaltaren och övervaktmästaren vid riksdagshuset.

Mot fullmäktiges förslag om indragning av en portvaktstjänst vid riksdagshuset har utskottet icke något att erinra.

Åberopande det anförda får utskottet hemställa,

att riksdagen, i anledning av fullmäktiges i riksgäldskontoret förevarande framställning, må

I) besluta, att iden vid avlöningsreglementet för befattningshavare vid riksdagens verk fogade tjänsteförteckningen skola från och med den 1 juli 1931 vid riksdagens hus uppföras två reparatörstjänster med placering i 7:de lönegraden;

II) medgiva, att, däreste. o. reparatörerna A. H. Lind och E. G. A. Beckman konstitueras till innehavare av nämnda tjänster, statsbidrag till de befodringsavgifter, som de jämlikt 1929 års bestämmelser angående familjepensionering för befattningshavare vid justitieombudsmansexpeditionen, militieombudsmansexpeditionen, riksdagsbiblioteket och riksdagens hus hava att erlægga, må utgå enligt här ovan angivna grunder;

III) besluta, att gällande särskilda bestämmelser angående tillämpning av avlöningsreglementet för befattningshavare vid riksdagens verk skola, med tillämpning från och med år 1931, i vad avser avdelning III. Riksdagens hus, erhålla följande ändrade lydelse:

»1. Till vardera av materialförvaltaren och övervaktmästaren samt övermaskinisten må utgå ersättning för vederbörande under riksdagstiden åliggande övertidstjänstgöring med belopp, som med hänsyn till omfattningen av denna tjänstgöring bestämmes av fullmäktige i riksgäldskontoret, dock högst 400 kronor för år.

2. Materialförvaltaren — — — — uniformsbeklädnad.

3. Portvakterna — — — — — — — — meddelas»; samt

IV) besluta, att, sedan avsked beviljats portvakten vid riksdagshuset C. H. Larsson, dennes tjänst skall indragas samt därav föranledd ändring vidtagas i ovan omförmälda tjänsteförteckning.

Stockholm den 5 maj 1931.

På bankoutskottets vägnar:

C. E. SVENSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:
från första kammaren: herrar *C. E. Svensson, Johansson* i Östersund, *Ström* i Lidköping, *Johansson* i Friggeråker, *Stendahl, Berling, Lindmark** och *Bengtsson**;
från andra kammaren: herrar *Svensson* i Betingetorp*, *Lovén, Ryberg, Carlsson* i Solberga*, *Höglund* i Göteborg*, *Törnkvist* i Bjuv, *Johansson* i Edsbyn och *Wirsell**.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

*Avskrift.**Bil. A.**Till herrar fullmäktige i riksgäldskontoret.*

Undertecknade extra ordinarie befattningshavare vid riksdagshuset, anställda år 1919 som reparatörer (snickare och elektriker), för närvarande i 7:de lönegraden, få härmed vördsamt anhålla, att herrar fullmäktige ville taga under omprövning frågan om reparatörstjänsternas överflyttande å ordinarie stat.

Under de c:a 11 år vår anställning hittills varat har sysselsättning inom våra respektive arbetsområden icke saknats. Behovet av ständigt sysselsatta reparatörer torde ej heller i fortsättningen kunna väntas bliva mindre, snarare större i samma mån som fastigheten med inventarier äro underkastade förslitning. Riksdagen har under senare åren medgivit vissa befattningshavare vid riksdagens hus förbättrade löne- och anställningsförmåner, vilka beslut också i sin mån kunna tala för reparatörstjänsternas överflyttande på ordinarie stat.

Skulle vår framställning vinna beaktande och reparatörsbefattningarna övertas till 7:de lönegraden enligt löneplanen för ordinarie befattningshavare, anhålla vi vördsamt att få räkna oss till godo för ålderstillägg den tid vi varit anställda som reparatörer samt att inga retroaktiva pensionsavgifter påläggas oss i detta fall, då vår framställning innebär inrättandet av nya ordinarie tjänster.

Stockholm den 3 januari 1931.

A. H. Lind. *Ernst Beckman.*

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

Eric Öhlin.

Notarie i riksgäldskontoret.

*Avskrift.**Bil. B.*

Undertecknad, som tagit del av skrivelsen från reparatörerna Lind och Beckman, tillstyrker att reparatörsbefattningarna vid riksdagshuset övertas på ordinarie stat. Behovet och nyttan av ständigt anställda reparatörer i riksdagshuset har bekräftats av erfarenheterna under c:a 10 år och gjort sig mer och mer gällande allt eftersom åren gått.

Vinsten för de nuvarande reparatörerna skulle utom ordinariekapet motsvara ett ålderstillägg (186 kr.), eftersom deras avlöningsförmåner enligt framställningen skulle utgå efter 7:e lönegraden för ordinarie befattnings-

havare i stället för efter 7:e lönegraden för extra ordinarie befattningshavare, vilket för närvarande är fallet.

Stockholm den 5 januari 1931.

Eskil Risling.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

Eric Öhlin.

Notarie i riksgäldskontoret.

Avskrift.

Bil. C.

LÖNENÄMNDEN
FÖR
RIKSDAGENS VERK

Till fullmäktige i riksgäldskontoret.

I skrivelse den 16 nästlidna januari hava fullmäktige anhållit, att lönenämnden ville avgiva och till fullmäktige inkomma med yttrande över en i avskrift överlämnad framställning av e. o. reparatörerna vid riksdagens hus A. H. Lind och E. G. A. Beckman om överflyttande till ordinarie stat av deras angivna befattningar.

Med anledning härav får lönenämnden anföra följande.

Lind och Beckman, vilka äro födda den 18 januari 1879 respektive den 17 maj 1891, antogos båda år 1919 till extra befattningshavare vid riksdagens hus. Den förre anställdes såsom hantverkare och den senare såsom extra eldare, ehuruval hans göromål blevo de här nedan angivna. Lind har att vid förefallande behov utföra reparationer såväl å möbler och andra inventarier i riksdagshuset som å den fasta träinredningen inom huset ävensom att utföra mindre omfattande målningsarbeten därstädes. Beckman har till åligganden att ombesörja erforderliga reparationer och mindre ändringar å de elektriska ledningarna inom samma hus samt att avhjälpa brister å de därstädes befintliga vatten-, avlopps- och gasledningarna.

Såväl Lind som Beckman hava sålunda under omkring elva år innehaft stadigvarande anställning vid riksdagens hus. Enligt vad vice värden för riksdagshuset vitsordat har behovet och nyttan av ständigt anställda reparatörer vid riksdagshuset bekräftats av erfarenheterna under sagda tid samt gjort sig alltmer gällande. Lönenämnden har den uppfattningen, att det är en mycket lämplig och ur ekonomisk synpunkt fördelaktig anordning att för utförande av förekommande reparationer och dylikt inom riksdagshuset städe kunna anlita med förhållandena därstädes fullt förtrogna personer.

Med hänsyn till vad sålunda anförts och då, enligt vad lönenämnden inhämtat, ifrågavarande befattningshavare med flit och skicklighet fullgjort dem åliggande göromål vill lönenämnden förorda, att de beredas den trygghet, som ordinarie anställning medför.

Då Lind och Beckman för närvarande åtnjuta avlöning enligt 7:e lönegraden för icke-ordinarie befattningshavare, torde de såsom ordinarie befattningshavare jämväl böra placeras i 7:e lönegraden. Hinder synes icke möta, att de härvid få tillgodoräkna sig den tid utöver tre år, under vilken

de tjänstgjort såsom icke-ordinarie befattningshavare. Förändringen av befattningarna från icke-ordinarie till ordinarie synes böra genomföras från och med den 1 juli innevarande år. Stockholm den 24 februari 1931.

Lönenämnden för riksdagens verk:

A. Amnér.

/ Einar Falk.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

Eric Öhlin.

Notarie i riksgäldskontoret.

Avskrift.

Till herrar fullmäktige i riksgäldskontoret.

Bil. D.

Det torde vara erkänt, att befattningen som övermaskinist vid riksdagens hus kräver en god såväl teoretisk som praktisk fackutbildning och även en betydande erfarenhet på de värme-, elektricitets- och sanitärtekniska områdena för att husets anordningar av skilda slag skola kunna skötas på ett i ekonomiskt och tekniskt avseende tillfredsställande sätt. Likaså har det erkänts, att tjänstgöringen under den tid av året, då riksdagen är samlad, är mycket ansträngande och påfrestande. Den dagliga tjänstgöringstiden blir långt över normalarbetsdagen och uppgår ofta vid nattplena till mer än det dubbla, utan att någon extra ersättning härför utgår, i motsats till vad som är fallet för t. ex. vaktpersonalen.

Å andra sidan har den uppfattningen kommit till synes, att arbetsbördan under tiden mellan riksdagarna skulle vara betydligt lättare än för t. ex. motsvarande befattningshavare vid riksbankens huvudkontor, där den är lika året om. Denna uppfattning utgår ifrån, att riksdagshusets tekniska anordningar ej alls eller mycket ringa användas under tiden mellan riksdagarna. I verkligheten är det så, att ångpanneanläggningen är i drift hela året med undantag av några dagar, då den måste nedläggas i och för »storstörning». I övrigt hålles ånga under hela somnaren, vilket jag allt sedan mitt tillträdande av befattningen funnit nödvändigt för undvikande av fuktskador på särskilt plenisalarnas inredning samt på den dyrbara elektriska installationen i husets källare-, jord- och bottenvåningar. Vad tillsyn och underhåll av övriga tekniska anordningar beträffar, så förekomma under tiden mellan riksdagarna underhålls-, reparations- och ofta även ändringsarbeten i större utsträckning, än som skulle vara fallet i en lika stor byggnad med likformig användning året om. Med rätta ställes det kravet, att driftsstörningar ej böra få förekomma under riksdagstiden. Under sådana omständigheter måste jag mellan riksdagarna genom noggranna undersökningar bedöma, vilka lämpliga åtgärder som böra vidtagas för undvikande av driftsstörningar, åtgärder, som i vanliga fall gott skulle ha kunnat anstå, tills slitning eller annan försvagning nått längre. Å andra sidan gäller det naturligtvis att ej reparera eller utbyta anordningar eller delar därav i onödan. Vore nu riksdagshuset ur bruk under tiden mellan

riksdagarna funnes ju god tid för antydda arbeten. Men i verkligheten upptagas husets lokaler i mycket stor utsträckning året om. Dags dato är ett 20-tal kommittéer och myndigheter inrymda härstädes. Och detta tillhör vanligheten.

Det vore ur skötselsynpunkt givetvis lättare, om man omedelbart från uppvärmningsperiodens början hölle ordinär rumstemperatur inom hela byggnaden. När emellertid ej huset i sin helhet kommer till direkt användning vore det ju ekonomiskt oansvarigt att så sköta uppvärmningen. Nu hålls s. k. rumstemperatur endast i den mån lokalerna bliva upptagna, under det att alla andra lokaler endast hållas vid den lägre temperatur, som kan erfordras för att inredningen skall vara säkrad för skada. Genom ett sådant aktgivande uppnås naturligtvis en betydande bränslebesparing, men det kräves å andra sidan av den därför ansvarige en uppmärksamhet, som är större än vad som skulle fordras, om huset i sin helhet under hela tiden vore i användning. Sålunda vågar jag påstå, att de säregna förhållandena göra, att även under tiden mellan riksdagarna kräves mera arbete och omtänksamhet av riksdagshusets övermaskinist än vad som skulle vara fallet, om det gällde en lika stor byggnad, som vore i sin helhet likformigt använd till ämbets- och tjänsterum året runt.

Då jämförelse tid efter annan gjorts mellan övermaskinistbefattningen vid riksdagshuset och motsvarande befattningen vid riksbanken vill jag erinra om att riksdagshusets ventilationsanläggning icke har motsvarighet på annat håll inom landet och att skötseln av densamma är kanske rent av det viktigaste av mina åligganden samt kräver både insikter, intresse och arbete i hög grad. Vad särskilt arbetet beträffar kan nämnas, att övertidstjänstgöringen utöver 8 timmar per dag, enligt protokoll, som förts över ventilationen, uppgått för t. ex. de fyra sista riksdagarna till:

1926.....	159	timmar före kl. 11 e. m. och 22 timmar efter kl. 11 e. m.
1927.....	163	» » » » » » 36 » » » » »
1928.....	180	» » » » » » 38 » » » » »
1929.....	184	» » » » » » 35 » » » » »

Skulle övertidserättning härför hava utgått och beräknats enligt bestämmelserna för befattningshavare i 15:de lönegraden vid verk tillhörande den civila statsförvaltningen skulle ersättningsbeloppen under de nämnda åren uppgått till resp. kr. 432: —, 489: —, 533: — och 532: —.

Ventilationsanläggningen användes emellertid icke endast under riksdagarna utan även vid ofta förekommande kongresser m. m.

Då lönegradsplaceringen för ifrågakvarande befattning, enligt vad jag numera tror mig förstå, bestämts utan hänsyn till de säregna omständigheter jag ovan anfört, anser jag, att en uppflyttning av befattningen i högre lönegrad torde vara motiverad.

Som ett annat skäl för en löneförbättring ber jag få framhålla, att jag på eget initiativ av Stockholms elektricitetsverk utverkat rättighet som elektrisk entreprenör för riksdagshuset, vilket torde medföra en avsevärd besparing för det allmänna. Numera behöver en utomstående entreprenör ej anlitas i annat än rena undantagsfall, då det är omöjligt att medhinna nödvändiga elektriska ledningsarbeten med husets egen personal. Ehuru nämnda rättighet är personlig, torde kompetenskravet på kommande innehavare av min befattning ställas så, att rättigheten kan bibehållas vid befattningen.

Vidare vill jag erinra om den skyldighet, som sedan senaste lönereglering

blivit praxis, nämligen att i viss utsträckning taga befattning med arbetens utförande för riksgäldskontoret i Rosenbad.

Slutligen påpekas, att endera övermaskinisten eller biträdande maskinisten alltid bör vara tillgänglig inom riksdagshuset, dag och natt, söndag och vardag, varför verklig beredskapstjänst alltså erfordras, men ersättning här för har aldrig, såvitt jag vet, begärts eller på annat sätt ifrågasatts.

Med hänsyn till vad jag ovan anförts och vid jämförelse mellan de löner och arvoden, som utgå till jämförliga befattningshavare bland riksdagens egen personal och inom dess verk anställda, anser jag det berättigat att begära löneförbättring, och anhåller därför vördsamt,

att herrar fullmäktige ville hos riksdagen göra framställning om att övermaskinisten vid riksdagens hus placeras i 17:de lönegraden.

Stockholm den 19 november 1929.

Herm. Teorell.

Övermaskinist vid riksdagens hus.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

Eric Öhlin.

Notarie i riksgäldskontoret.

Avskrift.

Bil. E.

Till herrar fullmäktige i riksgäldskontoret.

I en till herrar fullmäktige i riksgäldskontoret ställd skrivelse den 19 november 1929 anhöll undertecknad vördsamt att herrar fullmäktige ville hos riksdagen göra framställning om viss löneförbättring för övermaskinisten vid riksdagens hus. Därvid åberopades bland annat, för att ej säga huvudsakligen, den långa och oberäkneliga dagliga arbetstid som erfordras för skötseln av ventilationen och belysningen m. m. under riksdagens kvälls- och nattplena. Jag påvisade i nämnda skrivelse att övertidstjänstgöringen för undertecknad (utöver 8 timmar per dygn) skulle, om bestämmelserna för befattningshavare i den civila statsförvaltningen finge tillämpas, medföra en övertidsersättning under åren 1926—1929 av resp. 432:—, 489:—, 533:— och 532:— kronor. Jag framhöll vidare bl. a. att det är felaktigt att anse att riksdagshusets personal och däribland undertecknad hava särskilt lindrig tjänstgöring under den tid riksdagen ej är samlad utan att tvärtom övertidstjänstgöring i stor utsträckning förekommer även under tiden mellan riksdagarna.

Förenämnda skrivelse remitterades till lönenämnden för riksdagens verk, som emellertid icke fäste avseende vid vad jag anförts utan hemställde att framställningen icke måtte till någon åtgärd föranleda. Då varken herrar riksgäldsfullmäktige eller bankoutskottet gjorde någon erinran häremot blev detta även riksdagens beslut. Däremot föreslogs att materialförvaltaren-övervakningsmästaren, som väl ej behöver tjänstgöra vid kvälls- och nattplena, skulle erhålla en övertidsersättning av 400 kronor per år, vilket för-

slag även bifölls av riksdagen. Någon anledning att bereda övermaskinisten särskild ersättning för övertidsarbete ansågs ej föreligga.

Lönenämnden anförde visserligen att »det arbete som åvilar nämnde befattningshavare kräver visserligen ständig uppmärksamhet och omtänksamhet, men då jämväl en biträdande maskinistbefattning är inrättad vid riksdagens hus, synes det som om arbetet skulle kunna så ordnas, att övertidstjänstgöring kunde i största möjliga mån undvikas.»

Hur lönenämnden tänkt sig detta ordnande är mig obekant. Möjligen så att arbetstiden indelas i vakter, men enligt min erfarenhet erfordras både övermaskinistens och biträdande maskinistens tjänstgöring samtidigt — här lika väl som t. ex. i riksbanken — under så lång tid av dygnet att normalarbetsdagen betydligt överskrides redan under dylik samtidig tjänstgöring. I skrivelse till lönenämnden den 2 december 1930 har jag vördsamt anhållit om åtgärder till förverkligande av den tanke som ligger till grund för dess ovan citerade yttrande. Lönenämnden återställde emellertid skrivelsen till mig med hänvisning att i stället lämna denna framställning till herrar fullmäktige i riksgäldskontoret.

Jag får därför vördsamt hemställa,

att herrar fullmäktige ville vidtaga de åtgärder som erfordras för att arbetet inom riksdagshusets maskinavdelning kan så ordnas att övertidstjänstgöring i största möjliga mån kan undvikas samt att tillfälle om möjligt beredes mig att personligen inför fullmäktige få framföra mina synpunkter i ärendet.

Stockholm den 10 december 1930.

Herm. Teorell.

Övermaskinist vid riksdagshuset.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

Eric Öhlin.

Notarie i riksgäldskontoret.

Avskrift.

Bil. F.

P. M.

I en skrivelse till herrar fullmäktige har övermaskinisten H. Teorell begärt, att åtgärder skulle vidtagas, varigenom hans tjänstgöringsskyldighet begränsades till bestämda vakter.

Teorell är i likhet med materialförvaltaren och biträdande maskinisten skyldig att, utöver fastställd arbetstid 7 timmar om dagen, stå till förfogande för beredskapstjänst dygnet om, då så påfordras. Visserligen synes en uppdelning av beredskapstjänsten för övermaskinisten kunna tänkas genom förefintligheten av en biträdande maskinist, men genom sådan uppdelning kan under inga förhållanden minskningen i tjänstgöringstid för någöndera av dessa inskränka beredskapstjänsten tillnärmelsevis till vanlig tjänstgöringstid, i all synnerhet är detta otänkbart under riksdagstid. Beredskapstjänsten innebär icke blott skötsel av ventilationen och värmeregleringen utan även snabbt avhjälpande av uppkommande fel å hissar, ljus-

och signalledningar, avlopps- och vattenledningar, vilket allt icke medger någon som helst tidsspillan utan fordrar omedelbar tillgång på erfaren arbetskraft.

Materialförvaltaren är visserligen ensam i sin beredskapstjänst, sammanhängande med hans förmenskap för portvakter och vaktbetjäning samt skötsel av förråden för skrivmaterialier och tryckpapper, men ett avbrott i denna beredskapstjänst är till mindre fara och obehag. Sådana avbrott äro i praktiken för materialförvaltarens del tillåtna men kunna icke medgivas på de arbetsområden, som i första hand påvåla övermaskinisten.

Någon möjlighet, att villfara Teorells framställning synes icke föreligga.

Jag kan i detta sammanhang icke underlåta erinra om, att biträdande maskinisten av senaste riksdag placerades i 11:e lönegraden i stället för tidigare i 8:e lönegraden och att 400 kronor ställdes till förfogande för att ersätta materialförvaltaren för beredskapstjänst. Däremot avstyrktes ett förslag om ersättning till övermaskinisten för enahanda arbetsbörda av det skäl att biträdande maskinist funnes anställd. Övermaskinisten åtnjuter i övrigt samma fasta avlöning som materialförvaltaren.

Under dessa förhållanden synes ånyo böra prövas, huruvida icke ersättning för beredskapstjänst borde utverkas åt övermaskinisten i samma utsträckning, som nu gäller för materialförvaltaren.

Stockholm den 13 februari 1931.

Eskil Risling.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

Eric Öhlin.

Notarie i riksgäldskontoret.
